

Бошко Антић, капетан бојног брода

Географски положај Италије определио је њену поморску оријентацију. Током целокупног развоја, та централна медитеранска земља је настојала да буде прва у том региону. Иако доследно реализује поморску стратегију НАТО-а, Италија има и своје националне интересе на Средоземљу.

Према „новом моделу одбране“, оружане снаге Италије се смањују, али се повећава ударна моћ ратне морнарице, која се групише тако да што ефикасније дејствује далеко од италијанских обала, уз јачање ваздухопловне компоненте.

Поред већ изграђених ратних бродова, планира се модернизација флотних снага с ослоном на властиту градњу бродова и производњу бродског наоружања и опреме.

Италија је сада најјача средоземна поморска сила, не рачунајући 6. флоту САД и ојачану Медитеранску ескадру Француске, која има тежиште дејства у Атлантском океану.

С изванредним положајем, делећи Средоземно море на источни и западни део и образујући са северном обалом Туниса Сицилијански пролаз, са својим снагама (поморске и ваздухопловне), базама и другим инсталацијама, Италија заузима значајну позицију у том делу света. Иако има задатке који се односе на европско копно, тежиште њеног деловања је на Средоземном мору. Италија има истакнуту улогу у стратегији НАТО-а, кроз коју се испољавају, истовремено, и национални интереси и циљеви.

Доктрина

У својој војној стратегији Италија доследно подржава НАТО и ЗЕУ, настојећи да у њиховој концепцији ангажовања на Средоземном мору заузме што утицајније место. За разлику од осталих европских сила (Немачка, Француска и Велика Британија), у сукобима између европске и америчке концепције функционисања НАТО-а у будућности не удаљава се много од Сједињених Америчких Држава.

Основу доктрине Италије чини став да своју безбедност може обезбедити колективном одбраном. На тај став стално утиче ситуација на Балканском полуострву, јер Италија жели што већи утицај на суседно полуострво и радо би спречила да тај утицај оствари Немачка, следећи

свој вековни став да Немачкој не треба дозволити излазак на Средоземље, бојећи се да ће она угрозити и безбедност Италије, ако не њену територију онда њене интересе у региону.

У све акције ЗЕУ на јужноевропском војишту Италија се активно укључила. Носилац је предлога за формирање *Ударних снага* Италије, Француске и Шпаније, које дејствују изван зоне НАТО-а. Своје ставове према ситуацији на подручју СФР Југославије Италија прилагођава ставовима НАТО-а и земаља Европске уније.

Италија је прихватила доктрину НАТО-а за употребу ваздушних и поморских снага, а она обухвата ешелонирани и концентрични борбени распоред противваздушних, противподморничких и противбродских снага. Таквим распоредом обезбеђују се најповољнији услови за једновремену употребу различитих система наоружања, а интеграцијом њихових различитих оперативних могућности обезбеђују се непрекидно осматрање, правовремено откривање и противдејства на малим, средњим и великим даљинама, чиме се постиже и највећа оперативна ефикасност.

Пошто су поморске активности на површини мора најобимније, заштита тих активности и успешна контрола мора ефикасне су само ако су обезбеђени повољни услови и одговарајуће снаге за дејства на површини мора. Међутим, основна борбена средства за дејства по поморским комуникацијама ради прекидања саобраћаја на њима јесу ваздухоплови и подморнице, па ваздухопловне и подморничке снаге, односно снаге за подршку површинских бродова у дефанзивним дејствима и дејствима за контролу поморских рејона, имају посебну важност.

Однос између поморских снага на располагању и снага које су планиране за обављање постављених задатака је несразмеран, нарочито број бродова, односно борбених средстава ваздушно-поморских снага. Плановима и текућим програмима развоја, израђеним на основу расположивих материјалних средстава, треба да се отклоне ти недостаци. Начелник Генералштаба сва три вида ОС Италије на предавањима у Центру за високе студије одбране рекао је да „ниво потребних поморских снага ипак ће остати виши од стварно расположивих снага ако се не обезбеде расположива средства“. И даље: „Сваки морнар зна да су на отвореном мору границе невидљиве. Често је и поштовање права само питање нечије воље, па се заштита интереса заснива на сопственој одлучности и адекватним снагама, које на мору реално постоје само ако су њихова борбена моћ и одлучност да се употребе реални. На југу Европе, средоземна Италија, због неопходности, позиције и, на крају, таквог избора, има главну улогу. То је вишестрана улога, не само са становишта НАТО. На ту чињеницу наша ратна морнарица упозорава надлежне одавно и ангажује сву своју енергију и расположиве резерве на квалитативно побољшавање својих средстава и организацијске и формацијске структуре и на припреме свог људства“.

У основне циљеве војне политике и стратегије Италије могли би се убројити: активно учешће у војној организацији и остварењу планова НАТО-а на јужноевропском војишту и у Средоземном мору; контрола воденог и ваздушног простора у централном, а великим делом и у источном делу тог поморског базена, и обезбеђење, у оквиру тога, поморских комуникација; очување и јачање политичког, привредног и културног утицаја и присуство у земљама у развоју средоземног базена; постизање способности и спремности за маневар снагама за војне интервенције у зони Средоземља према стратегијским циљевима, могућностима и интересима НАТО-а, а пре свега Сједињених Америчких Држава.

Почетком осамдесетих година Италија се на војностратегијском плану суочила са бројним проблемима, насталим због измењене ситуације на Средоземљу, интензивирања кризних жаришта и нових процена о потенцијалним опасностима. До тада је њено војно руководство сматрало да једина опасност долази са североистока, панонским правцем. На основу анализе новонасталих односа у подручју Средоземља процењено је да италијанска територија може бити угрожена и са југа, од земаља које су повезане са СССР-ом, пре свега од Либије и Сирије. Италија је преузела политичку обавезу гаранције безбедности Малте, па је то био један од разлога за нове погледе. На тзв. јужну оријентацију утицала је и чињеница да су САД тражиле веће ангажовање Италије у централном Средоземљу како би се америчке поморске снаге у одређеном тренутку и околностима могле употребити изван надлежности НАТО-а, што се касније и десило у случајевима интервенције у Персијском заливу.

Одлучено је да се оружане снаге Италије прилагоде суштински новим захтевима уз најмањи утрошак материјалних средстава, односно делимичну реорганизацију. Најзначајније реорганизацијске промене изведене су у два смера: преформирањем дивизија у бригаде ради повећања покретљивости јединица и формирањем команде снага за брзе интервенције. Те снаге су званично формиране крајем 1985. године, с командом у Фиренци, а потчињене су директно Министарству одбране и променљивог су састава. Добиле су улогу готове, покретљиве стратегијске резерве, оспособљене за брзо ангажовање у кризним подручјима која нису или нису довољно покривена оружаним снагама. Из такве улоге снага за брзе интервенције произишли су и одређени задаци.

„Нови модел одбране“

Због насталих промена у Средоземљу, па и у Европи у целини, настала је нова доктрина у италијанским оружаним снагама, названа „нови модел одбране“, што је изазвало и одређене промене у целокупним оружаним снагама, уз сва неопходна смањења. Иако је најјача војна

сила на јужном крилу НАТО-а, постављају се захтеви да даље јача на основу техничког осавремењавања и повећања квалитета у односу на квантитет.

Према том концепту, до краја века оружане снаге треба да се смање са 355.000 на 278.000 људи, уз највеће смањење у копненој војсци и најмање у ратној морнарици. У копненој војсци број бригада требало би да се смањи са 25 на 19, а биле би груписане као: снаге спремне за интервенције (зову их и ударне или снаге прве употребе), снаге друге употребе и резервне снаге. Смањење људског чиниоца надокнадиће се увођењем нових оклопних и противоклопних средстава, средстава за трупну противваздушну одбрану и нових борбених хеликоптера. Избацавање из употребе већег броја старих оруђа надокнадиће се заменом мањим бројем нових, али савременијих оруђа.

У ратном ваздухопловству, због кашњења и неизвесне судбине изградње европског ловца, тежиште ће бити на јачању система територијалне одбране увођењем ракета типа „Патриот“, набавком авиона са системом AWACS и извиђачких беспилотних летелица.

Највеће промене настају у ратној морнарици, јер је италијанска бродоградња у последњих десет година изградила више ратних бродова, наоружаних савременим наоружањем. И Италијани су кренули стопама других ратних морнарица, па су формирали своју ударну групу носача авиона, а увођењем нових десантних бродова ојачана је десантна компонента. Тако је Италија на путу да постане водећа поморска сила у Средоземном мору. Када у целини буде остварен план развоја, моћи ће да формира две ударне групе носача авиона. Наиме, Италија је увидела прилику да добије важнију улогу у Средоземном мору и, захваљујући улагањима у ратну морнарицу и развоју укупне војнополитичке ситуације, она ће ту могућност и искористити.

„Елитне“ јединице

Да би могла успешно да обави постављене задатке и Италија је, према трендовима у свим државама које имају претензије ка остварењу утицаја изван своје територије, формирала снаге за брзе интервенције. Оне су у почетку, наводно, биле намењене за интервенције у разним непогодама, чак и као противпожарне јединице. Била је то само маска, јер су већ крајем 1985. године те снаге и званично формиране, са командом у Фиренци, и потчињене директно Министарству одбране. Тим јединицама су постављени следећи задаци:

- организација и извођење свих облика и видова борбених дејстава у одбрани значајних просторија Италије или на странијој територији;
- извођење дејстава на споју централноевропског и јужноевропског војишта ради обезбеђења бока ангажованих снага од брзих продора снага бившег ВУ преко територије Аустрије. Тај задатак ће имати и убудуће, без обзира на то што ВУ више нема, јер Запад стално „ослушкује“ догађаје на територији бившег СССР-а и очекује да се

коначно реши ко ће бити наследник огромних војних ресурса те суперсиле;

- извођење дејстава у „зони осигурања“, у оквиру „стратегије истурене одбране“, на дубини до 80 km испред предњег краја главних снага на ратишту, односно војишту;

- обезбеђење значајних објеката инфраструктуре и просторија, функционисање власти и политичких институција у случају сложености војно-политичке ситуације у Средоземљу и у Италији.

У случају да снаге за брзе интервенције треба да обављају задатке на странијој територији, због националних или интереса НАТО-а, могу нарасти до јачине армијског корпуса. У том случају предвиђено је да у њихов састав уђу: падобранска бригада „*Folgore*“, механизована бригада „*Pineroso*“, моторизоване бригаде „*Friuli*“, „*Acqui*“ и „*Aosta*“, лагумске снаге 5. армијског корпуса, алпска бригада 4. армијског корпуса, батаљон морнаричко-десантне пешадије „*San Marco*“, са два десантна брода, 46. бригада ратног ваздухопловства и јединице лаких хеликоптера копнене војске.

Дакле, ангажовање снага и њихова организација произишли су из ставова о месту и улози оружаних снага Италије, које су намењене да буду војни инструмент способан да правовремено и у потпуности прилагоди свој састав и структуру задацима које треба да обави. Те снаге су флексибилан инструмент за интервенције, веома су покретљиве и имају довољан степен самодовољности с аспекта подршке.

Италијани сматрају да за поморске снаге не треба одређивати јединице или формације које би се ангажовале на сваком задатку, а улогу њихове ратне морнарице у дејствима снага за брзе интервенције дефинисао је начелник Генералштаба ратне морнарице адмирал Ангел Монасиа, у говору слушаоцима Центра високих војних студија, 9. марта 1982. године: „Ко је морнар зна да су на мору границе невидљиве, сигурност права постаје флуидна, задимљена и може бити потврђена, заштићена и поново успостављена само одређеним истрајним присуством“. Тим речима је практично изражена тенденција у даљој доктрини организовања, развоја и употребе италијанске ратне морнарице, а могла би се применити и за све ратне морнарице света, јер неконтролисано море није ничије.

Италија је већ једном извела демонстрацију ангажовања поморских снага као снага за брзе интервенције. Након отмице брода „*Achille Lauro*“ одмах је уведен повишени степен борбене готовости јединица које улазе у састав снага за брзе интервенције: 5. падобранског батаљона „*Col. Moschini*“, 1. карабинијерског падобранског батаљона „*Tuscania*“, батаљона морнаричкodesантне пешадије „*San Marco*“, 1. амфибијског батаљона „*Serenissima*“, батаљона амфибијских средстава „*Sili*“, делова оперативне групе поморских диверзаната, делова 46. транспортне авио-бригаде и дела бродова поморске ескадре. У Порт Саид су одмах упућене поморске снаге састава: ракетна крстарица „*Vittorio Veneto*“, ракетна крстарица „*C. Duilio*“, ракетни разарач „*Impavido*“, ракетна

фрегата „Perseo“ и помоћни брод „Vezuvio“, с укrcаним деловима поморских диверзаната, а авионима 46. транспортне авио-бригаде на острво Кипар упућене су две чете из 9. падобранског батаљона и делови 15. сторма.

Поглед преко Јадрана

Иако је адмирал Монаси у наведеном говору рекао да је „данас далеко од историје Маре Нострум“, Италија се никада није одрекла својих претензија на источне обале Јадранског мора. Наиме, одувек су очи и планови њихових војних стратега били усмерени ка обали за коју су сматрали да је „увек била њихова“, јер постоји вековна жеља да се врате границе Римског Царства. Некада је то било мање, а некада више изражено, зависно од развоја војно-политичке ситуације у свету. Да је тако потврђују кризе око Трста, покушаји да се Италијани убаце на албанску територију, стално наглашавање родбинских веза са Црном Гором итд.

Сада, када се ситуација на Јадранском мору знатно изменила, када је источна обала тога мора практично незаштићена од Дубровника до Трста, Италија настоји да пронађе било какав разлог да њени бродови уплове у луке Хрватске. Неколико пута је нуђено да италијанска ратна морнарица уплови у луке острва Виса и Ластова и тако штити хрватске територијалне воде од наводне опасности од „југоморнарице“. Међутим, то је само изговор, јер Италија жели да искористи прилику и створи своје базе, што би јој омогућило даље ширење, поготову када се зна да јој је наклоњен већи део тог становништва.

Слична ситуација је и у Албанији, којој је Италија, кад год јој се пружила прилика, нудила помоћ. У последње време делови италијанских оружаних снага лоцирани су у базама на територији Албаније, а крстарица „Vittorio Veneto“ упловила је у Драчки залив.

Задаци ратне морнарице

Задаци ратне морнарице су произишли из три основна начела:

- обуздавања, чији је циљ спречавање ојачавања површинских и подморничких снага противника и контрола улаза, пролаза и теснаца;
- одбране по дубини, чији је циљ одговарајућа заштита сопствених пловних средстава помоћу подизања степена ризика којем противникове снаге морају да се изложе приликом напада. То значи, одбрану треба организовати по што већој дубини ради обезбеђења заштите линија снабдевања пловним путевима и обезбеђења потпуне слободе кретања сопственим снагама – превласт на мору и у ваздушном простору изнад њега, што је веома важно за противваздушну одбрану;
- држања иницијативе, тј. дејствовања или присуства сопствених снага, сасређено по месту и времену, зависно од ситуације.

У миру, ратна морнарица има следеће задатке: да доприноси заједничким мерама одвраћања и одржавању потребног нивоа и довољно

високог степена оперативне готовости поморских снага, уз истовремену заштиту националних интереса на мору; квалификовано учешће у свим акцијама које се изводе у садејству са савезницима ради одржавања мира, стабилности и безбедности у простору Средоземља, који је од животног значаја за Италију и НАТО; у периодима затегнутости и у кризним ситуацијама, зависно од ситуације, предузимање потребних мера надзора и неопходних мера за неутралисање сваке намере ограничавања слободне употребе мора или угрожавања националног суверенитета; обезбеђење присуства довољних снага у поморским зонама од посебног интереса ради спречавања инцидената и непријатељевих акција; у случају рата, одбрана поморских пловних путева, контрола поморских база и зона од посебног интереса, патролирање и контрола поморских граница и подршка савезничким снагама.

Италијанска ратна морнарица има два основна задатка: ефикасан допринос заједничким мерама одвраћања и, ако се тим мерама спречи избијање рата, обезбеђење слободне употребе поморских пловних путева, уз истовремено спречавање противника да их слободно користи. Оба задатка се обављају ради одбране јужног крила НАТО-а, обезбеђења тока снабдевања, који је од животног значаја за земљу, и ојачања одбране националне територије.

Оперативни задаци у рату су:

- *заштита линија поморских комуникација*, која има посебан значај, нарочито заштита путева који воде ка Суецу и Гибралтару. За обављање тог задатка потребне су поморске снаге за дејства на отвореном мору, с високим степеном оперативне и позадинске аутономије током дужег временског периода. Због смањене улоге британских и француских поморских снага у Средоземном мору проширено је подручје дејстава италијанских поморских снага. Оне штите, пре свега, комуникације које имају национални значај, па је због тога и настала потреба за јачањем и побољшањем оперативних могућности поморских снага за дејства на отвореном мору, које треба да чине бродови различитих врста, са укрцаним ваздухопловима за неопходну ваздухопловну подршку на великим дубинама и авионима за поморско патролирање. У дејствима за одбрану поморских пловних путева учествују, када је то могуће, и ваздухопловне снаге из база на копну;

- *дејства ради контроле рејона са обалним постројењима и онемогућавања коришћења незаобилазних пролаза*, под којима се подразумева прекид или смањење могућности за пролазак противникових снага према унутрашњим, затвореним морским базенима, а изводе се комбиновањем минских, противподморничких, подморничких и хеликоптерских дејстава и дејстава површинских бродова;

- *дејства у подршци савезничких поморских снага*, која се састоје од повремене посредне подршке, пре свега од противподморничког извиђања, и дејстава по противниковим подморницама у зонама које изводе у рејону дејстава савезничких поморских снага;

– *ваздухопловна подршка*, у којој су, осим снага за поморско ваздушно патролирање, неопходне и ваздухопловне снаге за ватрену подршку и за електронска дејства, извиђачке ваздухопловне снаге, ваздухопловне снаге за рано откривање и снаге за дејства по откривеним циљевима;

– *одбрана поморских граница*, јер је осим контроле незаобилазних пролаза, неопходно обезбедити и могућност за осматрање обале обалним бродовима, укључујући и бродове снага државне безбедности (карабинијери и финансијска стража), и формирати мрежу за осматрање и откривање противникових поморских снага. Да би се обавио тај задатак подразумева се и располагање снагама за амфибијска дејства у одбрани острва и осетљивих зона националне приобалне територије;

– *подршка специјалних дејстава и демонстрације силе у миру*, што захтева поседовање респективних и флексибилних снага, односно постојање покретних поморских снага одговарајуће јачине и карактеристика.

Састав и јачина поморских снага

Да би наведене задатке могла да обави италијанска ратна морнарица поседује поморске снаге за дејства на отвореном мору, обалне поморске снаге, специјалне поморске снаге и снаге морнаричке авијације. Осим њих, поседује и потребне помоћне снаге за обављање помоћних задатака, обезбеђење оперативне и техничко-позадинске подршке и снабдевање оперативних поморских снага.

Снаге за дејства на отвореном мору. Те снаге су подељене у најмање две групе: групу за дејства у централном и западном делу Средоземног мора, која треба да заштити поморски саобраћај који води од Гибралтара, и групу за тежишна дејства у источном делу Средоземног мора, намењену за контролу поморских зона и поморског саобраћаја који води од Суеца или непосредно из савезничких земаља, и за подршку стратегијских снага НАТО-а. Начелно, свака од тих група требало би да у саставу има: крстарицу – носач авиона, до три разарача и 6–7 фрегата. Тај састав мора да има висок степен аутономије и хармоничну интеграцију оперативних могућности, јер то захтева дејство на отвореном мору. Крстарице – носачи авиона, са платформама са којих дејствује укрцана авијација посебних карактеристика, наоружане су различитим и вишенаменским системима оружја. Оне треба да омогуће смештај и рад команди и смештај опреме, и садејство са другим бродовима у дејству на отвореном мору. Разарачи су вишенаменски бродови, наоружани ракетним системима, са укрцаним лаким или средњим хеликоптерима. На фрегатама су, такође, укрцани лаки хеликоптери, а оне су намењене, првенствено, за противподморничка дејства, као и за дејства против површинских бродова. За ПВО наоружане су само системима за самоодбрану. Интегрални део тих снага чине и ваздухопловне снаге за поморско патролирање, рано откривање и тактичку ваздухопловну подршку.

Обалске поморске снаге. Формирају се од корвета и топовњача (хидрокрилне).

Ваздухопловне снаге. На бродовима за дејства на отвореном мору укључени су хеликоптери различитих карактеристика и могућности, намењени за противподморничка дејства, али и за обављање и других важних задатака у противбродским и електронским дејствима. Јединице тешких хеликоптера базирају на копну, а намењене су за контролу обалног руба и дужобалних пролаза. Сматра се да ратна морнарица Италије треба да поседује укупно 112 хеликоптера и 36 авиона. Крстарица – лаки носач авиона „*G. Garibaldi*“ може да носи авионе с вертикалним полетањем и слетањем, чије карактеристике омогућавају неопходну ваздухопловну подршку у случајевима када ваздухопловне снаге које базирају на копну не могу брзо, или не могу никако да интервенишу.

Подморничке снаге. Сматра се да је потребно да Италија има 14 подморница.

Снаге за разминирање. Потребно је најмање 30 противминских бродова високих вредности за обављање противминских задатака.

Морнаричко-десантне снаге. Минималне снаге које треба да има ратна морнарица за обављање поморскодесантних дејстава јесу батаљон (у рату бригада) морнаричке пешадије, са два велика десантна брода и потребним бројем десантно-искрцних средстава.

Специјалне снаге. Формиране су од јединица за подводна дејства. Бројно нису велике, а ударну снагу чине подводни диверзанти (одред „*Tezeo Tezei*“). То су јединице са значајним могућностима, опремљене специјалном опремом и средствима, а ојачавају се са јединицама за подршку диверзантских дејстава.

Италија је земља коју окружују мора. Има обалну линију дужине 4.997 km и територијално море ширине 22 километра. Од укупно 385.100 војника, 44.500 налази се у ратној морнарици (укључујући 1.500 припадника морнаричке пешадије и 1.500 припадника морнаричке авијације). У резерви ратна морнарица има 221.000 морнара. Војни рок траје 15 месеци.

Капитални брод италијанске ратне морнарице је лаки носач авиона „*G. Garibaldi*“, који је изграђен на основу „поморског закона“ из 1975. године. То је највећи италијански ратни брод који је икада изграђен и највећи ратни брод изграђен у Средоземном мору (не рачунајући француске носаче авиона, који се граде за Атлантски океан). У оперативну употребу је уведен као командни брод, а планирана је градња још једног таквог брода.

Лаки носач авиона „*G. Garibaldi*“ намењен је за противподморничка дејства, пратњу пловних састава и конвоја трговачких бродова, дејства по непријатељевим површинским бродовима, обезбеђење командовања оперативним саставима и за помоћ у случају елементарних катастрофа. Према најновијим решењима, тај брод треба да буде на челу ударне групе која треба да дејствује у Средоземном мору и постепено преузима улогу ударних група носача авиона 6. флоте Сједињених Америчких Држава.

Брод има депласман 13.320 тона. На њега може да се смести 12 хеликоптера или различите комбинације хеликоптера и авиона *TAV-8B*, а планира се и употреба великих хеликоптера *CH-47*. То је брод са најбоље избалансираним наоружањем од свих носача авиона са вертикалним полетањем и слетањем: два осмострука лансера „*Albatros*“ са ПВО ракетама „*Aspide*“, три противракетна система *DARDO* (сваки са двоструком турелом топова 40/70 mm), осам противбродских ракета *OTOMAT Mk.2*, два троцевна торпедна апарата *ILAS*, калибра 324 mm, и два двадесетоцевна ракетна бацача *IC* или електронских мамаца 105 mm *SCLAR*.

У употреби је још крстарица носач хеликоптера „*Vittorio Veneto*“, која је дуго била командни брод италијанске ратне морнарице и која је после завођења блокаде Југославије упловила у албанску луку Драч. Ту су још по два разарача типа „*Animoso*“, „*Audace*“ и „*Impavido*“. У плану је градња још два нова ракетна разарача (они ће заменити оне типа „*Impavido*“). Најбројнији ратни бродови су фрегате – осам типа „*Maestrale*“, четири типа „*Lupo*“ и две типа „*Alpino*“, као и ракетне корвете – 12 типа „*Minerva*“, четири типа „*Cassiopea*“, четири типа „*De Cristofaro*“ и три типа „*Albatros*“.

Од лаких снага Италија има једну ракетну топовњачу типа „*Saetia*“ (није грађена већа серија) и седам хидроклирних топовњача типа „*Sparviero*“. Бројну флоту противминских бродова чине четири ловца мина – миноловца типа „*Lerici*“, шест ловаца мина – миноловаца типа „*Gaeta*“, четири миноловца типа „*Salmon*“, шест ловаца мина „*Castagno*“ и 13 ловаца мина – миноловаца типа „*Agave*“. Десантни бродови „*San Giorgio*“ и „*San Marco*“ обезбеђују превозење батаљона морнаричке пешадије „*San Marco*“, а за искрцавање се користи 19 десантноискрцних средстава (10 типа *MTM*, 13 типа *LCM-6* и шест типа *LCVP*). Флота помоћних бродова има 59 пловних јединица различите намене.

Морнаричка авијација има два сквадрона противподморничких хеликоптера, са 36 летелица типа *SH-3D/H*, два типа *MBB-117* и 62 типа *AV-212*. Ту је још 18 противподморничких авиона „*Breguet ATLANTIC*“ и 12 авиона с вертикалним полетањем и слетањем *TAV-8B* за лаки носач авиона „*G. Garibaldi*“ и 42 противподморничка хеликоптера *EH-101*. Батаљон морнаричке пешадије „*San Marco*“ има 54 десантноискрцна средства, минобацаче 81 mm, противоклопне системе „*Milan*“ и друго.

Главне италијанске поморске базе су: Анкона, Аугуста, Бриндизи, Каљари, Ђенова, Ла Специја, Месина, Напуљ, Таранто и Венеција.

Након престанка „хладног рата“ и распада СССР-а и Варшавског уговора, италијанском парламенту је поднет на увид нови „Одбрамбени модел“, којим је предвиђено да се, према настојањима ратних морнарица осталих чланица НАТО-а, у следећих седам-осам година и италијанска ратна морнарица смањи на неопходну меру. Људски потенцијал би, према том плану, требало да буде смањен на 41.600 људи, а основну снагу требало би да чини двадесет великих ратних бродова, од којих

шеснаест у сваком тренутку мора бити оперативно. Ударну снагу сачињавали би: две крстарице, два ракетна разарача и 4-6 фрегата. Остале снаге биле би: осам подморница, 20 корвета и патролних бродова, 18 ловаца мина и миноловаца и три десантна брода. Све у свему, то и није неко смањење с обзиром на састав и квалитет нових бродова. Међутим, још увек се тај план не спроводи већ се, напротив, планира градња нових бродова.

Сви ратни бродови италијанске ратне морнарице изграђени су у властитим бродоградилиштима која граде бродове и за стране ратне морнарице. Поред бродова, највећи део бродског наоружања и опреме је домаће производње – ракете, топови, мине, торпеда итд.

Закључак

Италија жели да постане највећа војна сила у Средоземљу и носилац спровођења стратегије НАТО-а на јужноевропском војишту као и да оствари што већи утицај на околне земље док то поново не учини Немачка. Наиме, историја се понавља и једнога дана морају се сукобити интереси Немачке и Италије на Балканском полуострву, преко кога Немачка једино може да испољи свој утицај у Средоземљу. Сигурно је да Италији уопште не одговара да Немачка избије на обале Средоземног мора, као ни да Хрватска ојача толико да чини латентну опасност или препреку за остваривање далекосежних циљева италијанске политике у односу на своје окружење.

Налазећи се на централном делу Средоземног мора, Италија је одувек била поморска земља и увек је ратна морнарица била носилац остварења њене тежње за испољавање утицаја на своју околину. Последњих година развила је јаке снаге за отворено море, формирана је ударна група носача авиона, појачана је подводна компонента, могућност десантних снага је подигнута на већи ниво, а морнаричка авијација је додала и трећу димензију поморским снагама. Са таквом ратном морнарицом Италија је најјача поморска сила на Средоземном мору, не рачунајући 6. флоту САД и ојачану Медитеранску ескадру Француске (Француска тежиште има на Атлантском океану).

Према плановима развоја, Италија и даље јача своју ратну морнарицу, дајући јој стално офанзивнији карактер. Томе доприноси и веома развијена властита инфраструктура за градњу свих врста ратних бродова и наоружања, које се налази на многим ратним бродовима у свету.

Литература:

1. „Jane's fighting ships“, 1988/89. и 1991/1992.
2. „Морнарички гласник, II/92, стр. 258-260.
3. „The Balance of Military Power World – Defence Almanac“, „Military Technology“, 1988/89.
4. Улога Италије у одбрани Европе, „Информативни билтен превода“, бр. 3/1989.